

Editörden / Editorial

İnsanlığa vahyin mucizevi dilini öğreten âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Selçuk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi bünyesinde çıkarmakta olduğumuz dergimizin beşinci sayısını, "Vahiy" temasıyla sizlerin istifadesine sunuyoruz.

Önceki sayılarımızda ele aldığımız "Din ve Değişim", "Dijital Yaşam" ve "İslam ve Tıp" temalarıyla hayata dokunan aynı zamanda modern zamana ışık tutan makaleleri sizlere sunmayı hedeflemiştik. Bu sayımızda ise Vahiy konusunda uzman isimler tarafından yazılmış makaleleri sizlerle buluşturmaktayız.

İslam düşüncesinde vahiy sadece inanç esasları ile sınırlı değildir. Aynı zamanda birey ve toplum hayatının tüm alanlarıyla çok sıkı bir irtibat halindedir. Bununla birlikte insan, vahiy sayesinde Yüce Allah'ın varlığını, yegâneliğini, rehberliğini ve O'na karşı sorumluluğunu öğrenmekte, bu yönüyle vahiy insan için bir terbiye sürecini ifade etmektedir.

Vahiy alanındaki çalışmalar, günümüzde gerek vahiy-sünnet ilişkisi gerekse vahyin mahiyeti ile ilgili alanlara odaklanırken farklı vahiy algıları da şahıs merkezli düşünceleri ön plana çıkarmakta ve tartışmalara neden olmaktadır.

Vahyin mahiyeti, İslam telakkisine doğrudan etki etme potansiyeline sahiptir ve bu açıdan vahiy oldukça hassas bir

konudur. Vahiy olgusunun bilimsel bir şekilde incelenmesi ne kadar önemli ise, konunun deizme kapı aralayacak yahut İslam'ı sıradanlaştıracak söylemlere yol açabilecek kadar hassas bir mahiyet arz etmesi de bir o kadar önemlidir. Vahiyle ilgili analizlerde bu hassas noktanın göz önünde bulundurulması, bilimsel tartışmalarımızın daha verimli ve sağlıklı bir zeminde yürütülmesini sağlayacaktır.

Tarihselci yaklaşım, son yıllarda vahyin mahiyeti ve nüzul keyfiyetini daha hararetli bir tartışma platformuna taşımıştır. Öyle ki, bu tartışmalar fikhî hükümlerden itikâdî prensiplere ve Kur'an'ın üslubuna kadar farklı alanlara uzanmıştır. Tarihselcilik tartışmaları Halku'l-Kur'ân ve Kur'an tarihi gibi adeta tarih konusu olarak literatürde yer alan kimi meselelerin farklı bir gözle yeniden incelenmesine yol açmıştır. Her ne kadar tarihselci yaklaşım, beşeri müdahaleler sonucunda tahrif ve tağyire uğrayan Tevrat ve İncil metinleri için söz konusu edilebilirse de Kur'an vahyi için benzer bir yaklaşımı benimsemek, tevatüren nakledile gelen bu son ilahi mesajı muharref metinler seviyesine indirgemek anlamına gelir.

Vahyin Sünnetle ilişkisi ve sünnetin vahiy mahsulü olup olmadığı meselesi, bizzat vahyin mahiyeti gibi ehemmiyetle üzerinde durulması gereken bir diğer konudur. İslam âlimleri sünnetin vahiy yönünü daima göz önünde bulundurmuş ve bu kapsamda; "vahy-i gayr-i metlûv", "vahy-i bâtin", "vahy-i haff", "şibh-i vahy" gibi kavramlar geliştirmişlerdir. Âlimler arasında detayda kimi farklılıklar bulunsa da sünnetin ilahi yönü ve Kur'an'ı beyanı oluşu daima vurgulanmıştır. Unutulmamalıdır ki Hz. Peygamber'in Kur'an'ı sözlü ve fiili olarak tebyin etmesi, muhatapı olan toplumun vahyi anlamasını, benimsemesini ve Müslümanların toplumsal bir gerçeklik olarak tarih sahnesinde yer almasını sağlamıştır.

Bu konulara ışık tutan özgün araştırma makalelerinde ilk sırayı, gönderilme tarihini baz alan yeni dergi politikamız gereği, Hasan Eryılmaz'ın "Sahih Hadis Anlayışının Vahyin Anlaşılmasındaki Rolü" başlıklı makalesi alıyor.

Ardından Prof. Dr. Recep Tuzcu tarafından kaleme alınan "Sünnet-Vahiy Bağlamında Namazın Kılınışı Hakkındaki Görüşlerin Değerlendirilmesi" başlıklı makale kendisine yer buluyor.

Sonrasında Arş. Gör. Recep Yartaşı'ya ait olan "Abdülkâhir el-Cürcânî'nin Nefsî Kalam Savunusu ve Mu'tezilî Metot Eleştirisi" isimli araştırma makalesi ekoller arası ilişkilerin incelemesini konu ediniyor.

Bir diğer çalışma ise Prof. Dr. Hatice Kelpetin Arpaguş'un "Halku'l-Kur'an Tartışmaları Çerçevesinde Fazlur Rahman'ın Vahiy Anlayışı" isimli makalesidir.

Beşinci makale ise, Dr. Öğr. Üyesi Duran Ekizer tarafından kaleme alınıyor ve "Kur'an'da Geçen Necm/Nücûm Kelimelerinin Metin İçi Bağlam Açısından Analitik Olarak İncelenmesi" başlığını taşıyor.

Araştırma makalelerimiz, Huda Fattahi ve Doç. Dr. Süleyman Narol tarafından kaleme alınan "İslam Dünyasında Hicri Birinci Yüzyıldan Günümüze Kadar Aşere Kıraatinin Yayılmasının Tarihsel Aşamaları" adlı makalesinde kıraat ilmi müfredatının önemli bir parçası olan aşere kıraatinin serüveninin analiz edilmesiyle son buluyor.

Ayrıca bu sayımızda Vahiy temasını farklı meseleler ve konular odağında ele alan Dr. Halil İbrahim Molla Hâtır el-Azzâmî'ye ait olan *es-Sünnetü'n-Nebeviyyetü Vahyün* adlı kitabın tanıtımına da Furkan Öztürk tarafından yer veriliyor.

Son olarak, 17-18 Mart 2022 tarihinde Konya'da gerçekleştirilen Uluslararası Mahiyet ve Hakikat Bağlamında Vahiy Olgusu Sempozyumu'nun tanıtımı, Şaziye Gül Kokulu ve Mukaddes Büyükkaymaz'ın kaleminden sizlerle buluşuyor.

"Vahiy II" temasıyla yayınlamayı planladığımız bir sonraki sayıda görüşmek dileğiyle sağlık ve afiyette kalın, Allah'a emanet olun!

Editörler